

بخشی از قوانین و مقررات موجود در زمینه بهداشت محیط

مقدمه

کنترل عوامل محیطی در ارتقای سلامت انسان نقش اساسی و کلیدی دارد و آلاینده های محیط که از تنوع، گستردگی و پیچیدگی خاصی برخوردارند، می توانند هر سه بعد جسمی، روانی و اجتماعی سلامت انسان را با خطر مواجه سازند.

امروزه بیشتر این آلاینده ها حاصل فعالیتهای روز مره و یا فعالیتهای ویژه انسانها نظیر علوم، فنون، صنایع و ارتقای سطح فناوری می باشند که در روند تولید آنها گاه علم و اراده انسان بصورت عمدی دخالت داشته و گاهی نیز ناشی از عدم آگاهی و اطلاع از پیامدهای آن هستند.

حفظ و صیانت از محیط مستلزم انضباط و رعایت نظم اجتماعی است و ضمانت اجرایی آن نیز وجود قوانین و آئین نامه های قوی و محکمی است که اجرای آنها میتواند آثار سوء و زیانبار آلودگی های محیطی را به حداقل ممکن برساند.

در کشور ما قوانین و آئین نامه های متعددی در زمینه آب، هوا، فاضلاب، مواد غذایی، اماکن و موارد تخلف زیست محیطی وجود دارد که اغلب آنها با بهداشت محیط مرتبط می باشند. بنابراین تعدادی از آنها بعنوان پشتیبان اصلی پیشبرد اهداف بهداشت محیط هستند که ذیلا به آنها اشاره می گردد.

آئین نامه بهداشت محیط مصوب هیات وزیران

این آئین نامه در تاریخ ۱۳۷۱/۴/۲۴ به تصویب هیئت محترم وزیران رسیده و در حقیقت رئوس وظایف و فعالیتهای بهداشت محیط کشور را تبیین نموده است.

ماده ۱ - تعاریف:

الف - بهداشت محیط:

بهداشت محیط عبارتست از کنترل عواملی از محیط زندگی که به گونه ای روی سلامت جسمی، روانی و اجتماعی انسان تاثیر میگذارد.

ب - آب آشامیدنی:

آب آشامیدنی آب گوارایی است که عوامل فیزیکی، شیمیایی، و بیولوژیکی آن در حد استانداردهای مصوب باشد و مصرف آن عارضه سوئی در کوتاه مدت یا دراز مدت در انسان ایجاد نکند.

پ - آلودگی آب آشامیدنی:

آلودگی آب آشامیدنی عبارتست از تغییر خواص فیزیکی، شیمیایی و بیولوژیکی آب به گونه ای که آنرا برای مصرف انسان زیان آور سازد.

ت - کنترل بهداشتی:

منظور از کنترل بهداشتی، بازدید و بررسی بهداشتی مراکز مشمول این آئین نامه به منظور اعمال ضوابط بهداشت محیطی میباشد.

ث - مراکز کاربرد پرتوهای یونساز در پزشکی:

مراکز کاربرد پرتوهای یونساز در پزشکی مراکزی هستند که با استفاده از پرتوهای یونساز زیر نظر مسئولین متخصص مربوطه به تشخیص یا درمان بیماریها پرداخته و شامل مراکز رادیولوژی، رادیوتراپی و رادیوایزوتوپ میباشد.

ج - اماکن عمومی:

اماکن عمومی عبارتند از: اماکن متبرکه و زیارتگاهها، زائرسراها، هتل ها، متل ها، مسافرخانه ها، پانسیونها، آسایشگاههای سالمندان، آرایشگاهها، حمامها، حمامهای سونا، استخر های شنا، سینماها، پارکها، مراکز تفریحی، باشگاههای ورزشی، ترمینال های وسایل حمل و نقل عمومی و مسافرتی، توالتهای عمومی، گورستانها و مانند این موارد.

چ - مراکز تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی:

مراکز تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی عبارتند از: کلیه کارخانه ها، کارگاهها، سردخانه ها، اماکن و مغازه هایی که به گونه ای نسبت به تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی اقدام نمایند.

ح - مراکز بهداشتی - درمانی:

مراکز بهداشتی درمانی عبارتند از بیمارستانها، آسایشگاهها، زایشگاهها، مطبها، درمانگاهها، آزمایشگاههای تشخیص طبی، بخشهای تزریقات و پانسمان، آسایشگاههای معلولین، طب هسته ای، فیزیوتراپی، رادیولوژی و مانند اینها.

خ - مراکز آموزشی و تربیتی:

مراکز آموزشی و تربیتی عبارتند از مدارس، آموزشگاههای تحصیلی، حوزه های علمیه، دانشکده ها، هنرستان ها، خوابگاههای مراکز آموزشی، پرورشگاهها، مراکز تربیتی شبانه روزی (ندامتگاهها) و مهدهای کودک.

ماده ۲-

هر اقدامی که تهدیدی برای بهداشت عمومی شناخته شود ممنوع میباشد. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است پس از تشخیص هر مورد از مواردی که در حیطه وظایف وزارت میباشد راسا اقدام قانونی معمول و در سایر موارد موضوع را به مراجع ذیربط جهت انجام اقدامهای قانونی فوری اعلام نماید.

متخلفان از مقررات بهداشت عمومی تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

ماده ۳ -

آلوده کردن آب آشامیدنی عمومی ممنوع است و با متخلفان مطابق مقررات رفتار خواهد شد. وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور حفظ سلامت و بهداشت مردم مکلف است کیفیت آب آشامیدنی عمومی از نقطه آبگیری تا مصرف را از نظر بهداشتی تحت نظارت مستمر قرار دهد.

تبصره ۱- وظایف و اختیارات سازمان حفاظت محیط زیست در پیشگیری و جلوگیری از آلودگی منابع آب، موضوع ماده (۴۶) قانون توزیع عادلانه آب و آئین نامه های اجرایی آن همچنان قابل اجراست.

تبصره ۲- سازمانها و مؤسسه های دولتی و خصوصی تامین کننده آب آشامیدنی

عمومی موظف به رعایت همه ضوابط و معیارهای بهداشتی اعلام شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بوده و باید همه اطلاعات لازم برای بررسی مورد یا موارد و تسهیلات بازدید از تاسیسات را در اختیار وزارت قرار دهند.

تبصره ۳- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به منظور کنترل آب آشامیدنی عمومی در مراحل مختلف توزیع، آزمایشگاههای مراکز بهداشت استان، شهرستان و مراکز بهداشتی - درمانی را برای ارائه خدمت در این زمینه تجهیز مینماید.

ماده ۴ -

به منظور جلوگیری از روند رو به رشد آلودگی منابع آبهای سطحی و زیرزمینی اعم از چاهها، رودخانه ها، قناتها، چشمه ها - آب مصرفی شهر و روستا کمیته ای با نام کمیته حفاظت از منابع آب آشامیدنی زیر نظر استاندار با عضویت مدیران و

رؤسای ادارات کل : ۱- بهداشت، درمان و آموزش پزشکی ۲- سازمان حفاظت محیط زیست ۳- سازمان آب منطقه ای استان ۴- جهاد سازندگی استان ۵- برنامه و بودجه

استان ۶- شرکت آب و فاضلاب استان، تشکیل می شود تا موارد زیر را بررسی و اقدام نماید.

* اتخاذ تصمیم راجع به خارج نمودن بعضی از منابع تامین آب آشامیدنی از سرویس که بر اساس گزارش اداره کل بهداشت محیط آلوده شده اند (اعم از چاهها، چشمه ها، قناتها و...).

* اتخاذ تدابیر لازم جهت حفاظت از منابع آب آشامیدنی موجود بر اساس دستورهای که توسط دستگاههای ذیربط پیشنهاد می شود و به تصویب کمیته می رسد.

* اتخاذ تدابیر لازم به منظور حفظ حریم مناطقی که در آینده برای تامین آب شهرها

از طریق دستگاههای ذیربط پیشنهاد می شود.

* اتخاذ تصمیم در رابطه با بحرانهای ناشی از آلودگی منابع آب و چگونگی مقابله به آنها.

تبصره: در ابتدا اداره کل بهداشت محیط موظف است نواقصی را که موجب آلودگی منابع آب میگردد به دستگاه ذیربط اعلام کند تا راسا نسبت به رفع آن اقدام نماید.

در صورتی که امکانات دستگاهها برای رفع نواقص کفایت ننماید مراتب در کمیته یاد شده مطرح خواهد شد.

ماده ۵ -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی بمنظور حفظ بهداشت عمومی مکلف است بررسیهای لازم را در مورد تاثیر های هوای استنشاقی و سایر مواد مؤثر بر انسان معمول دارد و نسبت به ارائه توصیه های ضروری به مراجع ذیربط اقدام نماید.

ماده ۶ -

مراکز کاربرد پرتوهای یونساز در پزشکی موظف به همکاری و ارائه آمار و اطلاعات

و فراهم نمودن تسهیلات بمنظور بررسی دوزیمتری و بهسازی جهت انجام وظیفه کارشناسان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند. با متخلفان برابر مقررات قانونی مربوطه (قانون تعزیرات) رفتار خواهد شد.

ماده ۷ -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی مکلف است مراکز بهداشتی، درمانی، آموزشی و تربیتی، اماکن عمومی، مراکز تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی را از نظر ضوابط و مقررات

بهداشت محیطی کنترل و با متخلفان از دستورالعمل ها و توصیه های بهداشتی وزارت برابر مقررات قانونی مربوطه (قانون تعزیرات) رفتار نماید.

ماده ۸ -

مراجع صادر کننده پروانه کسب مراکز تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و اماکن عمومی موظفند ضمن رعایت ضوابط مربوط به خود، مقررات و توصیه های اعلام شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را نیز در این زمینه رعایت نموده و قبل از صدور پروانه کسب، نظریه بهداشتی از این وزارتخانه کسب نمایند.

ماده ۹ -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی علاوه بر وظیفه قانونی مبارزه با ناقلین بیماریها عهده دار نظارت بر امر مبارزه با بندپایان، جوندگان و حیوانهای ناقل بیماریها نیز می باشد. مراجع ذیربط ملزم به رعایت دستورالعملهای بهداشت محیطی این وزارتخانه در این مورد هستند.

ماده ۱۰ -

بمنظور پیشگیری از شیوع بیماریهای منتقل شده بوسیله بند پایان و حیوانات ناقل

بیماری و همچنین جلوگیری از آلودگی محیط به سموم و مواد شیمیایی و در صورت امکان روشهای مبارزه از طریق بهسازی محیط ارجح بوده و دستگاههای اجرایی ذیربط موظف به بهسازی کانونهای جلب و تکثیر بندپایان و حیوانهای ناقل برابر توصیه ها و دستورالعملهای وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می باشند.

تبصره: شهرداری ها مکلفند در تنظیم روشهای جمع آوری، حمل و دفع زباله شهر و سایر خدمات شهری دستورالعملها و توصیه های وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سایر مراجع ذیربط را رعایت نمایند.

ماده ۱۱ -

صدور مجوز ورود و ترخیص و کنترل بهداشتی هر نوع دام و فراورده های خام دامی با توجه به مواد (۸۷-۴-۲) قانون سازمان دامپزشکی کشور (مصوبه سال ۱۳۵۰) که مؤخر بر قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی است علی الاطلاق و در تمام مراحل اعم از تولید، توزیع و عرضه از لحاظ پیشگیری و مبارزه با بیماریهای دامی و بیماریهای مشترک انسان و دام بر عهده سازمان دامپزشکی می باشد.

طبیعی است چنانچه عرضه فراورده های خام دامی موجب بیماریهای مختص انسان شود و همچنین مواردی که در فراورده های خام دامی تغییراتی داده شود که مواد حاصل شده فراورده خام دامی تلقی نگردد مسئولیت کنترل بهداشتی بر عهده وزارت بهداشت، درمان آموزش پزشکی است که مطابق قانون مواد خوردنی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی (مصوبه ۱۳۴۶) و اصلاحات آن انجام خواهد شد.

ماده ۱۲ -

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی از طریق شبکه های بهداشتی، درمانی و خانه های بهداشت در روستا ها ضمن آموزش گسترده بایسیج مردم و جلب همکاری بین بخشی در زمینه مسائل بهداشت محیطی از قبیل جمع آوری و حمل و دفع بهداشتی زباله، دفع بهداشتی مدفوع و کود حیوانی، بهسازی معابر و جداسازی محل نگهداری دام و پرندگان از محل سکونت، نظارت و پیگیری لازم را داشته و همچنین در جهت بهسازی منابع و کنترل کیفی آب آشامیدنی، جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلابها، کنترل اماکن عمومی و مراکز تهیه، توزیع، نگهداری و فروش مواد غذایی اقدام نماید.

بخش مهمی از وظایف عوامل اجرایی و بازرساناداره کنترل مواد غذایی و بهداشت محیط بازرسی و کنترل مراکز تهیه و توزیع مواد غذایی و بهداشتی برای تشخیص مواد ناسالم و غیربهداشتی میباشد که این امر با توجه بهصلاحیت و مأموریتی که برعهده بازرسان مذکور محول است انجام میگردد، لذا برای تشخیص قطعی مواد فاسد و غیر قابل

مصرف و همچنین تفکیک مواد ناسالم از سالم با اسلوب خاصیمبادرت به نمونه برداری میشود که در این خصوص ملاک قطعی وقانونی نظریه آزمایشگاه استتا با اعمال این روش بتوان نسبت به نمونه گرفته شده قضاوت صحیح نمود، لذا هیچیک از مأمورین اجازه ندارند قبل از حصول نتیجه آزمایشگاه و اجازه از مقامات قضایی محلسیت به انهدام مواد غذایی یا بهداشتی به هر مقدار و اندازه حتی با رضایت صاحب کالامبادرت نمایند.

قانون مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی

مصوب تیرماه ۱۳۴۶ با اصلاحات بعدی

ماده ۱ - مرتکب هر يك از اعمال زیر در مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی به مجازاتهای مقرر در این قانون محکوم خواهد شد :

- ۱ - عرضه یا فروش جنسی به جای جنس دیگر .
- ۲ - مخلوط کردن مواد خارجی به جنس به منظور سوء استفاده .
- ۳ - عدم رعایت استاندارد یا فرمول ثبت شده در مواردی که تعیین فرمول و رعایت آن و همچنین تعیین استاندارد و رعایت آن الزامی باشد .
- ۴ - فروش و عرضه جنس فاسد و یا فروش و عرضه جنسی که موعده مصرف آن گذشته باشد .
- ۵ - به کار بردن رنگها و اسانسها و سایر مواد اضافی غیرمجاز در مواد خوردنی یا آشامیدنی یا آرایشی یا بهداشتی و یا لوازم بازی کودکان .
- ۶ - (الحاقی) - ساختن مواد تقلبی خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی .

ماده ۲ - (اصلاحی) - ارتکاب هر يك از اعمال مذکور در ماده يك حسب مورد مستوجب یکی از مجازاتهای زیر خواهد بود :

- ۱ - در مواردی که مواد مذکور در ماده يك به دست مصرفکننده نرسیده یا اینکه مصرف آن موجب بیماری یا آسیبی نگردد مجازات مرتکب سه ماه تا يك سال حبس جنحه‌ای خواهد بود ولی در هر حال سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده مواد تقلبی به حبس جنایی درجه ۲ از دو تا پنج سال محکوم خواهد شد .
 - ۲ - در صورتی که مصرف مواد مذکور موجب بیماری مصرف کننده یا آسیبی گردد که معالجه آن کمتر از يك ماه باشد مجازات مرتکب شش ماه تا دو سال حبس جنحه‌ای خواهد بود و هرگاه مدت معالجه بیشتر از يك ماه باشد مجازات مرتکب يك سال تا سه سال حبس جنحه‌ای است و در هر دو مورد سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده مواد تقلبی به حبس جنایی درجه يك از سه سال تا ده سال محکوم خواهد شد .
 - ۳ - در صورتی که مصرف مواد مذکور موجب نقص یکی از اعضای مصرف کننده گردد مجازات مرتکب با توجه به میزان نقص سه تا ده سال حبس جنایی درجه يك است و در این موارد سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده مواد تقلبی به حبس جنایی درجه يك از پنج سال تا پانزده سال محکوم می‌شود .
 - ۴ - در صورتی که مصرف مواد بهداشتی یا آرایشی موجب نقص زیبایی یا کراهت منظر شود مجازات مرتکب با توجه به میزان نقص یا کراهت يك تا سه سال حبس جنحه‌ای خواهد بود و در این مورد سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده آن با مواد خارجی به حبس جنایی درجه دو از دو سال تا ده سال محکوم خواهد شد .
- ماده ۳ - (اصلاحی) - در صورتی که مصرف مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی منجر به فوت مصرف کننده گردد مجازات سازنده یا تهیه کننده یا مخلوط کننده اعدام است و در سایر موارد مذکور در ماده يك در صورتی که منجر به فوت شود مجازات مرتکب سه سال تا پانزده سال حبس جنایی درجه يك است .
- تبصره ۱ : (الحاقی) - مرتکب هر يك از جرایم مذکور در این ماده و ماده ۲ این قانون علاوه بر کیفر مقرر جز در مورد اعدام به پرداخت جزای نقدی از بیست هزار ریال تا پانصد هزار ریال و محرومیت از اشتغال به کسب یا کار مربوط به مواد خوردنی یا آشامیدنی یا آرایشی یا بهداشتی از يك تا سه سال محکوم خواهد شد .
- تبصره ۲ : (الحاقی) - در تمام موارد مذکور در این قانون هرگاه معلوم شود که مواد تقلبی با علم و اطلاع مدیر یا صاحب مؤسسه یا کارگاه ساخته یا تهیه یا با مواد خارجی مخلوط شده است اشخاص مذکور به همان مجازاتی که برای مباشر عمل مقرر است محکوم خواهند شد .
- ماده ۴ - در هر مورد که در مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی مواد سمی به حد غیرمجاز باشد دادگاه مرتکب را بر حسب مورد به حداکثر مجازاتهای مذکور در ماده ۲ محکوم خواهد نمود .
- ماده ۵ - رقابت مکارانه در مورد مواد موضوع این قانون از طرف هر کس مشمول بند الف ماده ۲۴۴ قانون کیفر عمومی خواهد بود .
- ماده ۶ - هرگاه در نتیجه بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا عدم مهارت تهیه کننده یا سازنده یا فروشنده یا عرضه کننده یا هر يك از عاملین آنها مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی به صورتی درآید که مصرف آن موجب بیماری یا آسیبی گردد که معالجه آن کمتر از يك ماه باشد مجازات اشخاص مذکور بر حسب مورد دو ماه تا شش ماه حبس جنحه‌ای خواهد بود و در صورتی که مدت معالجه زائد بر يك ماه باشد مرتکب به حداکثر مجازات حبس مذکور در این ماده و تأدیه غرامت از پنج هزار تا پنجاه هزار ریال محکوم می‌شود .
- ماده ۷ - از تاریخ تصویب این قانون تأسیس هرگونه کارخانه یا کارگاه تهیه مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و

بهداشتی منوط به تحصیل پروانه از وزارت بهداری ، در مورد کارخانه‌ها پروانه تأسیس نیز از وزارت اقتصاد است شرایط صدور پروانه و طرز کار و تولید و بهره برداری و اداره مؤسسات مزبور در آیین نامه‌ای که بوسیله وزارت بهداری تهیه می‌شود ، تعیین خواهد گردید .

تبصره : مسئولیت فنی کارخانه‌های مواد خوردنی - آشامیدنی - آرایشی و بهداشتی به عهده افرادی خواهد بود که در فنون پزشکی - داروسازی - دام پزشکی - رشته‌های تغذیه - شیمی و علوم تجربی دارای درجه تحصیلی دانشگاهی از لیسانس به بالا باشند و با توجه به رشته‌های مربوط (موادخوردنی - آشامیدنی - آرایشی و بهداشتی) درجه تحصیلی رشته تخصصی و میزان تجربه لازم برای مسئولیت فنی مؤسسات فوق‌الذکر که به موجب آیین نامه‌ای که بوسیله وزارت بهداری تهیه می‌شود ، تعیین خواهد شد .

ماده ۸ - وزارت بهداری جهت صدور پروانه ساخت هر نوع فرآورده که در کارخانجات تهیه می‌شود مبلغ پنج هزار ریال و جهت صدور پروانه ساخت هر نوع فرآورده‌هایی که در کارگاه‌های مشمول این قانون تهیه می‌شود مبلغ پانصد ریال دریافت خواهد داشت که منحصراً به مصرف تأسیس و توسعه و تکمیل آزمایشگاه‌های مواد غذایی خواهد رسید . تبصره ۱ : کارگاه‌هایی که فرآورده‌های خود را با علامت و بسته‌بندی مشخص به صورت بازرگانی عرضه می‌کنند مشمول این قانون خواهند بود .

تبصره ۲ : هر یک از آزمایشگاه‌های ذی صلاحیت وابسته به وزارت بهداری مجازند از اشخاص حقیقی یا حقوقی که تقاضای آزمایش مواد یا محصولات خود را می‌نمایند به موجب تعرفه‌ای که از طرف وزارت بهداری پیشنهاد و به تصویب کمیسیون‌های دارایی مجلسین خواهد رسید حق آزمایش دریافت نمایند . درآمد‌های حاصل از اجرای این ماده در حسابی در خزانه کل متمرکز شده و در هر یک از مؤسسات به مصرف توسعه و تکمیل همان مؤسسه خواهد رسید .

تبصره ۳ : فهرست کارخانجات و کارگاه‌های مشمول این قانون از طرف وزارت بهداری تهیه و پس از تصویب کمیسیون‌های بهداری مجلسین آگهی خواهد شد .

ماده ۹ : تهیه کنندگان و سازندگان و واردکنندگان مواد خوردنی و آشامیدنی و بهداشتی و آرایشی که نوع مؤسسات آنها در آگهی وزارت بهداری قید خواهد شد و در تاریخ تصویب این قانون و آیین نامه های اجرایی آن مشغول به کار هستند مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ انتشار آگهی تقاضای پروانه بهداشتی از وزارت بهداری بنمایند به تقاضاهای رسیده در کمیسیون فنی مرکب از سه نفر از اشخاص صلاحیتدار به تعیین وزارت بهداری رسیدگی و ظرف شش ماه تصمیم کمیسیون بر رد یا قبول تقاضاها صادر خواهد شد. هرگاه در موعد مقرر تقاضای صدور پروانه نشود و یا کمیسیون تقاضای صاحب مؤسسه را رد نماید به دستور دادستان مؤسسه موقتاً تعطیل خواهد گردید. از دستور مزبور تا ده روز پس از ابلاغ می توان به دادگاه شهرستان شکایت نمود و دادگاه خارج از نوبت به شکایت رسیدگی کرده و رای می دهد رای مزبور قطعی است .

تبصره : آیین نامه های اجرایی مواد ۸ و ۹ به وسیله وزارت بهداری تهیه و پس از تصویب کمیسیون‌های بهداری مجلسین به مورد اجرا گذارده خواهد شد.

ماده ۱۰ : رد تقاضای صدور پروانه مانع از آن نیست که صاحب مؤسسه با رعایت مقررات ماده ۷ مجدداً تقاضای صدور پروانه بهداشتی و ساختن بنماید.

ماده ۱۱ : در مؤسسات داخلی که نوع آنها از طرف وزارت بهداری معین و صورت آن منتشر می گردد صاحبان آنها مکلفند طبق دستور وزارت بهداری مشخصات لازم را در مورد هر نوع فرآورده به خط فارسی خوانا روی بسته بندی یا ظرف محتوی جنس قید نمایند در مواردی که فرمول محصول یا مواد ترکیبی طبق تقاضای سازنده فرمول بایستی محفوظ بماند باید فرمول محصول را قبلاً به وزارت بهداری تسلیم و شماره پروانه آن را روی بسته بندی ذکر نماید.

متخلفین از مقررات این ماده به پرداخت غرامت از پنج هزار تا بیست هزار ریال محکوم خواهند شد.

ماده ۱۲ : وزارت بهداری مکلف است فهرست رنگها و اسانسها و سایر مواد مجاز قابل افزودن به مواد خوردنی یا آشامیدنی یا آرایشی یا بهداشتی و همچنین نوع جنس ظرف مورد استفاده در صنایع مواد خوردنی یا آشامیدنی و یا رنگهای مورد مصرف در اسباب بازی را آگهی نماید. افزودن موادی که در آگهی ذکر نشده باشد به مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی و اسباب بازی بدون اجازه وزارت بهداری و همچنین به کار بردن مواد سمی به صورت و میزان غیر مجاز در سفید کردن و پاک کردن و شفاف کردن یا رنگ آمیزی ظروف غذایی یا پوشش و بسته بندی مواد خوردنی و آشامیدنی و آرایشی و بهداشتی ممنوع است و مجازات سازندگان یا تهیه کنندگان مواد موضوع این ماده در صورتی که مستلزم مجازات شدیدتری نباشد حبس تادیبی از سه ماه تا یک سال خواهد بود.

ماده ۱۳ : مقررات بهداشتی طبق آیین نامه ای از طرف وزارت بهداشتی تعیین و برای اطلاع عموم به وسائل مقتضی آگهی می شود. تخلف از مقررات بهداشتی مذکور مستوجب مجازات خلافی است که بر طبق آیین نامه مصوب وزارت دادگستری و وزارت بهداشتی تعیین خواهد شد. مأمورینی که از طرف وزارت بهداشتی یا موسسات مسئول دیگر برای نظارت در مواد خوردنی و آشامیدنی و بهداشتی تعیین می شوند مکلفند متخلفین از مقررات بهداشتی را با ذکر مورد تخلف با تنظیم گزارش به مسئول بهداشت محل معرفی نمایند. مسئول بهداشت محل در صورت تایید گزارش مأمور نظارت متخلف را به دادگاه خلاف معرفی نموده و به مدیر موسسه نیز کتبا اخطار می نماید که در موعد مقرر که مدت آن در آیین نامه تعیین خواهد شد به رفع نواقص بهداشتی اقدام نماید. در صورتی که پس از انقضا مهلت مقرر نواقص مذکور رفع نشده باشد مأمور نظارت مکلف است مراتب را به مسئول بهداشت محل مجدداً گزارش دهد و مسئول مزبور پس از رسیدگی و تایید گزارش مأمور نظارت محل تعیین شده را با دستور کتبی موقتاً تعطیل می کند. ادامه کار در صورتی اجازه داده خواهد شد که صاحب یا مدیر مسئول موسسه مسئول بهداشت محل را از اجرای مقررات مطمئن سازد.

ماده ۱۴ : کلیه مواد تقلبی یا فاسد یا موادی که مدت مصرف آنها منقضی شده باشد بلافاصله پس از کشف توقیف می شود هرگاه وزارت بهداشتی یا موسسات مسئول دیگر گواهی نمایند که مواد مکشوفه برای برخی از مصارف انسانی یا حیوانی یا صنعتی قابل استفاده است ولی نگاهداری آنها امکان ندارد مواد مکشوفه به دستور دادستان شهرستان با اطلاع صاحب کالا و با حضور نماینده دادستان شهرستان به فروش می رسد و وجوه حاصل تا ختم دادرسی و صدور حکم قطعی در صندوق دادگستری تودیع خواهد شد و هرگاه گواهی شود که مواد مکشوفه قابلیت مصرف انسانی یا حیوانی یا صنعتی ندارد فوراً به دستور دادستان معدوم می شود. در کلیه موارد فوق و همچنین در مورد اسباب و ابزار و آلات جرم دادگاه طبق ماده ۵ قانون مجازات عمومی تعیین تکلیف می نماید و اگر قبلاً به فروش رسیده باشد در مورد وجوه حاصل از فروش نیز تعیین تکلیف خواهد کرد. درآمد حاصل از اجرای این ماده به مصرف تاسیس و توسعه و تکمیل آزمایشگاه های تحقیق و کنترل مواد غذایی خواهد رسید.

ماده ۱۵ : کسانی که مواد مذکور در ماده ۱۴ را خریداری می نمایند باید منحصرآ برای مصارفی که از طرف وزارت بهداشتی یا موسسات مسئول دیگر تعیین گردیده معامله نمایند یا به کار برند والا بر حسب مورد به مجازاتهای مذکور در این قانون محکوم خواهند شد.

ماده ۱۶ : از تاریخ تصویب این قانون ترخیص مواد غذایی یا بهداشتی یا آرایشی از گمرک به هر شکل و کیفیت به منظور بازرگانی یا تبلیغاتی با رعایت مقررات عمومی علاوه بر دارا بودن گواهی بهداشتی و قابلیت مصرف از کشور مبدا مستلزم تحصیل پروانه ورود از وزارت بهداشتی است و واردکننده نیز مکلف است برای تحویلی پروانه مزبور فرمول مواد و همچنین موادی که برای نگاهداری به آنها اضافه شده به وزارت بهداشتی تسلیم نماید.

ماده ۱۷ : کلیه جرائم مندرج در این قانون از جرائم عمومی محسوب است.

ماده ۱۸ : دولت مأمور اجرای این قانون است .

اقدامات اجرایی مربوط به مقررات ماده ۱۴ در زمینه کشف و ضبط نمونه برداری از مواد غذایی و بهداشتی

۱- کشف مواد غذایی و بهداشتی فاسد، تاریخ مصرف گذشته، تقلبی، نداشتن مشخصات لازم بهداشتی و..

۲- تنظیم صورتجلسه و نمونه برداری بطریق علمی و بهداشتی به لحاظ حصول اطمینان از سالم بودن فرآورده.

۳- ارسال نمونه به آزمایشگاه در شرایط مناسب و بهداشتی.

۴- دریافت پاسخ از آزمایشگاه و تکمیل پرونده و چنانچه پاسخ آزمایشگاه قابلیت مصرف باشد مراتب بلافاصله بازرسان ابلاغ ، تا نسبت به فك پلمپ طی صورتجلسه اقدام کنند و در صورتیکه حاکی از غیر قابل مصرف یا تقلبی باموادی که مفاد ماده ۱۴ باشد با تکمیل پرونده مربوطه از طریق پاسگاههای انتظامی ویا بطور مستقیم به دادگاه بطور اجرای قانون ارسال میشود.

تاریخ بروز رسانی : چهارشنبه ۹۱/۰۶/۲۹ ساعت ۱۰:۴۰